

اثربخشی آموزش حل مسئله بر تعارض والد - نوجوان و اعتیاد به اینترنت دانش آموزان نوجوان پسر

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۹/۱۵ - تاریخ پذیرش: ۹۷/۱۲/۰۱

خلاصه

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف کلی بررسی اثربخشی آموزش مهارت حل مساله بر تعارضات والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت نوجوانان دبیرستان‌های پسرانه شهرستان تربت حیدریه در سال ۱۳۹۷ می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه از طریق نمونه گیری هدفمند به حجم نمونه ۱۰۰ نفر اجرا شده، روش اجرای پژوهش از نوع نیمه آزمایشی با گروه کنترل و پیش آزمون و پس آزمون بوده، اطلاعات از طریق اجرای پرسشنامه‌های اعتیاد به اینترنت یانگ و همکاران (۱۹۹۹)، پرسشنامه سنجش تعارضات بین والدین و فرزندان اشتراک (۲۰۰۵) بوده که ۸ جلسه آموزش مهارت حل مساله برای آزمودنی‌های گروه آزمایش انجام شد پس از ۸ هفته پس آزمون گرفته شد. داده‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس تک متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: همچنین نتایج نشان داد که آموزش مهارت حل مساله بر کاهش اعتیاد به اینترنت نوجوانان موثر است. یافته‌ها حاکی از آن است که آموزش مهارت حل مساله باعث کاهش تعارض والد-نوجوان در دانش آموزان دبیرستان می‌گردد.

نتیجه گیری: از نتایج به دست آمده در این تحقیق می‌توان نتیجه گرفت که آموزش در سنین نوجوانی که سن بحران‌ها و تعارضات می‌باشد میتواند در پیشگیری از بسیاری آسیبها به خصوص دومتغیری که در پژوهش حاضر بدان پرداخته‌ایم تاثیر موثری داشته باشد.

کلمات کلیدی: اعتیاد به اینترنت، تعارض والد - نوجوان، مهارت حل مسئله.

سید ابوالقاسم سیدان^{*۱}

علیرضا رحمانی^۲

^۱مدرس گروه روانشناسی دانشگاه مازندران و تربت حیدریه
^۲کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فردوس

Email: sa.seyedan@yahoo.com

مقدمه

دوره نوجوانی یکی از ادوار مهم زندگی است. دوره انتقالی است که در آن فرد از امنیت کودکی به سوی مسئولیت پذیری و امتیازات بزرگسالی حرکت می کند (۱) این دوره بهترین فرصت برای رشد و شکوفایی توانمندی‌هاست، به این مناسبت دوره نوجوانی را یکی از فرصت‌های پر اهمیت در زندگی آدمی به شمار آورده اند (۲).

یکی از مسائلی که نوجوان با آن روبه رو است تعارضات بین والدین و نوجوانان است، در یک خانواده، ارتباط بین والدین و فرزندان در اوایل کودکی اغلب با امر و نهی‌ها و قوانین ارائه شده از جانب والدین تعریف می شود. بتدریج که کودک بزرگ تر می شود این الگوی ارتباطی، بجای قدرت تحت تأثیر تشویق‌ها قرار می گیرد. زمانی که کودک وارد دوره نوجوانی می شود، ارتباطات خانوادگی بکلی دگرگون شده و شکل جدیدی بخود می گیرند. نوجوان اظهار نظر می کند، از افکار، عقاید و اعمال اعضای خانواده انتقاد می کند. با مظاهر قدرت در خانواده - اغلب والدین - به مخالفت برمی خیزد. نوجوان در جستجوی فردیت و خود مختاری و ایجاد یک هویت مستقل برای خود است. او خود را فردی رشد یافته در نظر می گیرد که توانایی تصمیم گیری در مسائل شخصی خود را دارد اما در دنیای زندگی می کند که تحت تأثیر کنترل بزرگسالان است (۳).

برخی محققان (۴) عقیده دارند: «بروز تعارض در روابط انسان‌ها با یکدیگر امری رایج و اجتناب ناپذیر است، به گونه ای که می توان از تعارض به عنوان رایج ترین پدیده‌های موجود در روابط انسان‌ها نام برد. تعارض زمانی ایجاد می شود که اعمال یک فرد با اعمال فرد مقابل تداخل کند. همچنان که دو فرد به هم نزدیک تر می شوند، پتانسیل تعارض افزایش می یابد. در حقیقت وقتی تعاملات بین افراد بیشتر شده و فعالیت‌ها و موضوعات متنوع تری را در بر می گیرد، زمینه مخالفت بیشتر می شود».

یکی دیگر از مشکلاتی که در مسیر رشد گریبانگیر جامعه و به خصوص نوجوانان شده است استفاده بیش از اندازه از اینترنت و فضای مجازی و به عبارت دیگر اعتیاد به اینترنت است که این مهم امروزه بر کسی پوشیده نیست.

مشکلات عمده در تعریف "اعتیاد به اینترنت" این است که همانندی آن بامسائل دیگری که به عنوان عامل ایجاد کننده می‌باشند، مجزائی باشد (۵). مشخص نمی‌شود که وقت صرف شده مربوط به کار عادی است یا مرضی (۶)، تحقیقات تجربی در زمینه معتاد بودن به اینترنت بسیار محدود است باید معلوم شود افراد به چه مواردی از اینترنت معتاد می‌شوند، آیا خود رایانه است؟ تایپ کردن است یا اطلاعاتی که به دست می‌آورند، نوع فعالیت‌هایی که فرد در آن مشغول است و یا چیز دیگری؟ ولف پیشنهاد می‌کند که اصطلاحاتی مانند "استفاده بیش از اندازه"، "مشکل‌زا" و "ناسازگارانه" باید برای آن مورد استفاده قرار گیرد. بر این اساس دیویس (۲۰۰۱)، اصطلاح استفاده مشکل‌زا از اینترنت را که قبلاً مطرح کرده بودند، پذیرفت. وی اصطلاح اعتیاد را به نوعی وابستگی فیزیولوژی بین شخص متحرک که معمولاً نوعی مواد است، اطلاق کرد. بنابراین دیویس معتقد است که اصطلاح "استفاده مرضی از اینترنت یا استفاده مشکل‌زا از اینترنت" مناسب تر از اصطلاحات دیگر است. به نظر او استفاده از اینترنت صرفاً یک رفتار اعتیاد نیست، بلکه مجموعه‌ای از عوامل شناختی و رفتاری را در زمینه اینترنت تشکیل می‌دهد که روی زندگی افراد اثر منفی می‌گذارد (۷).

انجمن روان پزشکی آمریکا اعتیاد به اینترنت را یک الگوی استفاد از اینترنت که موجب اختلال عملکردی شده و با حالات ناخوشایند درونی در طول یک دوره ۱ دو ماهه همراه باشد تعریف کرده است و برای تشخیص آن هفت ملاک ارائه کرده است (حد اقل سه معیار در طول دو ماه) ۱- تحمل ۲- علایم ترک ۳- زمان استفاده از اینترنت بیش از آنچه که فرد در ابتدا قصد دارد به طول انجامد ۴- تمایل مداوم به کنترل رفتار ۵- صرف وقت قابل توجه برای امور مرتبط با اینترنت ۶- کاهش

نوجوان و کاهش اعتیاد به اینترنت نوجوانان دبیرستانهای پسرانه تاثیر داشته باشد؟

روش کار

جامعه آماری این پژوهش شامل تعداد ۴۰۶ نفر از نوجوانان پسر مقطع دبیرستان (۱۷-۱۴سال) در شهرستان تربت حیدریه در سال ۱۳۹۷ می باشد که از بین ۵ مدرسه این شهرستان با روش نمونه گیری هدفمند نمونه ای به حجم ۱۰۰ نفر از بین دانش آموزان انتخاب شدند.

ابزار پژوهش

۱- پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ و همکاران (۱۹۹۹)

که شامل ۲۰ سوال که برای بررسی اعتیاد به اینترنت افراد طراحی گردیده است و در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (هرگز، به ندرت، گاهی، اغلب، همیشه) می باشد، در مطالعه ای (۱۰) اعتبار درونی پرسشنامه بالاتر از ۰/۹۲ ذکر شده و اعتبار به روش بازآزمایی نیز معنی دار گزارش شده است. در نمونه ی ایرانی علوی و همکاران (۱۳۸۹) روایی محتوایی و همگرا، باز آزمایی (۰/۸۲ = r) همسانی درونی (۰/۸۸ = α) و تنصیف (۰/۷۲ = r) این پرسشنامه را قابل قبول ارزیابی کردند.

۲- پرسشنامه سنجش تعارضات بین والدین و فرزندان اشتراک (۲۰۰۵)

این پرسشنامه دارای ۱۵ سؤال است که سه تاکتیک حل تعارض یعنی استدلال، پرخاشگری کلامی و پرخاشگری فیزیکی را می سنجد، و توسط اشتراک تهیه شده است (۱۱).

پروتکل درمانی

جدول ۱- خلاصه جلسات درمانی

به ترتیب در جدول زیر آورده شده

فعالتهای اجتماعی، شغلی و تفریحی در استفاده از اینترنت ۷- تداوم استفاده با وجود آثار منفی آن (۸).

مهارت حل مسأله روشی است که افراد می توانند در هنگام برنامه ریزی برای برخورد با مشکلات زندگی از آن استفاده کنند. در واقع حل مسأله مهارت شناختی فوق العاده پیچیده ای است که در مقایسه با سایر فرآیندهای شناختی نظیر زبان آموزی و تشکیل مفهوم، مستلزم سطح بالاتری از پردازش اطلاعات است. این فرآیند سبب می شود که توجه، ادراک، حافظه و سایر فرآیندهای پردازش اطلاعات به شیوه ای هماهنگ برای دستیابی به هدف برانگیخته شوند. از این رو مهارت حل مسأله حتی در مورد تکالیف و مسائلی که ساختار روشن و تعریف شده ای دارند، به عنوان یکی از پیچیده ترین شکل های رفتار آدمی تلقی می شود (۹).

با توجه به مسائلی که عنوان شد؛ پژوهش حاضر با هدف اثربخشی آموزش مهارت حل مساله بر حل تعارض والد- نوجوان و کاهش اعتیاد به اینترنت نوجوانان پسر شهرستان تربت حیدریه انجام خواهد شد. توانایی های روانی - اجتماعی در ارتقای بهداشت و سلامت روان نقش مهمی بر عهده دارند. مستقیم ترین روش مداخله، به منظور ارتقای توانایی های روانی - اجتماعی، مداخله هایی است که منابع مقابله ای اشخاص و توانایی های شخصی و اجتماعی آنان را تقویت می کند.

از آنجا که با سپری شدن دوران کودکی و رسیدن افراد به دوران نوجوانی میزان تعارضات و گسست های نسلی فزونی می یابد. چه، در این مرحله تلاش نوجوانان برای اثبات هویت شخصی و استقلال فردی از یکسو و ناتوانی بزرگسالان در درک تفاوت های روانی دوران کودکی و نوجوانی فرزندان خود از سوی دیگر، تعارض و تنش این دو را تشدید می سازد؛ همچنین یکی از مسائلی که در طول سالهای اخیر باعث افزایش میزان تعارض والد-نوجوان میشود استفاده بیش از اندازه نوجوانان از اینترنت میباشد که در اکثر موارد به شکل اعتیاد اینترنتی در می آید و سوال اصلی در این پژوهش این است که آیا آموزش مهارت حل مساله میتواند بر حل تعارض والد-

جلسه اول: آشنایی اعضا با یکدیگر و اهمیت و ضرورت مهارت حل مسأله، ایجاد ارتباط و آشنایی اعضا با یکدیگر
ایجاد ارتباط و آشنایی اعضا با یکدیگر
آشنا سازی آزمودنی ها با مهارت حل مسأله
توضیحات تکمیلی پیرامون ضرورت انجام پژوهش
مفاهیم کلیدی در مهارت حل مسأله

مرحله پنجم مهارت حل مسأله (تصمیم گیری).

جلسه ششم: ارزیابی و انتخاب راه حلها

بیان خلاصه جلسه قبل.
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.
مرحله ششم مهارت حل مسأله (ارزیابی و انتخاب راه حل)

جلسه دوم: اتخاذ نگرش حل مسأله (جهت گیری صحیح نسبت به مسأله)
بیان خلاصه جلسه قبل
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.
مرحله دوم مهارت حل مسأله (جهت گیری صحیح نسبت به مسأله)

جلسه هفتم: اجرای راه حلها انتخاب شده

بیان خلاصه جلسه قبل.
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.
مرحله هفتم مهارت حل مسأله (اجرای راه حلها).

جلسه سوم: تعریف دقیق و واقع بینانه مسأله و مشکل.

بیان خلاصه جلسه قبل
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.
مرحله سوم مهارت حل مسأله (تعریف و فرمولبندی مسأله)

جلسه هشتم: ارزشیابی نتیجه.

بیان خلاصه جلسه قبل.
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.
پس از اجرای راه حل انتخاب شده باید ارزشیابی شود که آیا راه حل مورد نظر مؤثر و رضایت بخش بوده یا خیر. اگر راه حل انتخاب شده در رفع مشکل موفقیت آمیز بود چه بهتر و فرآیند حل مسأله پایان می یابد.

جلسه چهارم: یافتن راه حل های متفاوت و تأکید بر کمیت راه

حل ها نه کیفیت آن ها.
بیان خلاصه جلسه قبل.
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.
مرحله چهارم مهارت حل مسأله (تولید راه حل های بدیل و تهیه فهرستی از راه حل های مختلف)

نتایج

در این پژوهش تعداد ۶۰ نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته شد و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰ نفر) و گواه (۳۰ نفر) گمارده شدند، پس از اولین جلسه آموزشی یک نفر از آزمودنیهای به دلیل عدم هماهنگی زمان برگزاری آموزش با کلاسهای تقویتی آن دانش آموز از ادامه همکاری با این پژوهش خودداری نمود و ادامه جلسات با ۲۹ نفر در گروه آموزش ادامه یافت. توزیع آزمودنیها در گروه آزمایشی و گروه گواه در جدول زیر ارائه شده است.

جلسه پنجم: تصمیم گیری درباره بهترین راه حلها

بیان خلاصه جلسه قبل.
بررسی تکالیف آزمودنی ها و امتیاز دهی به آن ها.

در میان آزمودنی‌ها، ۲۸/۳۱ درصد آن‌ها بین ۱۳-۱۴ سال و ۳۸/۰۴ درصد بین ۱۵-۱۶ سال و ۳۱/۶۶ درصد ۱۷ سال دارند. ۷۱/۱۸ درصد آزمودنی‌ها وضعیت اقتصادی متوسط و تقریباً ۱۰ درصد آن‌ها ۱۰ دارای وضعیت اقتصادی بالایی بودند. ۱۷ درصد آزمودنی‌ها وضعیت اقتصادی خود را گزارش نکردند.

در میان آزمودنی‌ها، ۲۸/۳۱ درصد آن‌ها بین ۱۳-۱۴ سال و ۳۸/۰۴ درصد بین ۱۵-۱۶ سال و ۳۱/۶۶ درصد ۱۷ سال دارند. ۷۱/۱۸ درصد آزمودنی‌ها وضعیت اقتصادی متوسط و تقریباً ۱۰ درصد آن‌ها ۱۰ دارای وضعیت اقتصادی بالایی بودند. ۱۷ درصد آزمودنی‌ها وضعیت اقتصادی خود را گزارش نکردند.

جدول ۱ - میانگین نمرات آزمودنی‌ها در مقیاس تعارض والد-نوجوان اشتراک در جلسات پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری

گروه	گواه	آزمایش		زمان
		میانگین	انحراف معیار	
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
	۳/۲۹	۵۵/۴۸	۴/۵۸	پیش آزمون
	۳/۱۳	۵۵/۱۳	۳/۹۳	پس آزمون
	۳/۳۱	۵۴/۸۸	۳/۴۱	پیگیری

جدول ۲- نتایج آزمون تعقیبی بونفرنی در نمرات تعارض والد-نوجوان اشتراک

معناداری	خطای استاندارد	میانگین تفاوت‌ها	مراحل اجرا
۰/۰۰۱	/۴۱۵	۴/۹۵	پیش آزمون-پس آزمون
۰/۰۰۱	/۴۷۱	۳/۹۵	پیش آزمون- پیگیری
/۱۳۲	/۴۵۹	۱	پس آزمون- پیگیری

جدول ۳- میانگین نمرات آزمودنی‌ها در مقیاس اعتیاد اینترنتی یانگ در جلسات پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری

گروه	گواه	آزمایش		زمان
		میانگین	انحراف معیار	
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
	۳/۳۹	۴۴/۱	۳/۴۵	پیش آزمون
	۳/۲۲	۴۴/۷	۲/۸۴	پس آزمون
	۳/۴۰	۴۵/۳	۲/۹۲	پیگیری

جدول ۴- نتایج آزمون تعقیبی بونفرنی در نمرات اعتیاد به اینترنت

معنا داری	خطای استاندارد	میانگین تفاوت ها	مراحل اجرا
۰/۰۰۱	/۶۲	۳/۳۵	پیش آزمون-پس آزمون
۰/۰۰۱	/۴۳	۲	پیش آزمون- پیگیری
/۰۸۸	/۵۷	-۱/۳۵	پس آزمون- پیگیری

بحث و نتیجه گیری

دوره نوجوانی یکی از ادوار مهم زندگی است. دوره انتقالی است که در آن فرد از امنیت کودکی به سوی مسئولیت پذیری و امتیازات بزرگسالی حرکت می کند (۱). این دوره بهترین فرصت برای رشد و شکوفایی توانمندیهاست، به این مناسبت دوره نوجوانی را یکی از فرصت های پر اهمیت در زندگی آدمی به شمار آورده اند (۲). به همین علت پژوهش حاضر به بررسی این مساله پرداخته که در ادامه به بررسی یافته های آن می پردازیم

با توجه به یافته ها، نتایج بدست آمده نشان داده است که آموزش مهارت حل مساله باعث کاهش تعارض والد-نوجوان در دانش آموزان دبیرستان می گردد. به عبارتی این نتیجه حاکی از تایید فرضیه پژوهش می باشد. که نتایج این فرضیه به صورت غیر مستقیم با نتایج پژوهش های (۳)، (۴)، (۷)، (۱۲)، (۱۳)، (۱۴)، (۱۵)، (۱۶)، (۱۷)، (۱۸)، (۱۹)، (۲۰)، (۲۱)، (۲۲)، (۲۳)، (۲۴)، (۲۵)، (۲۶)، (۲۷)، (۲۸)، (۲۹)، (۳۰)، (۳۱)، (۳۲)، (۳۳)، (۳۴)، (۳۵)، (۳۶)، (۳۷)، (۳۸)، (۳۹)، (۴۰)، (۴۱) و (۴۲) همسو می باشد.

پژوهش های متعددی این مطلب را تأکید نموده اند که برای حل تعارض والدین و نوجوانان روش های متعددی موجود است از جمله: حل مسئله یا مشکل گشایی، مذاکره و یا به عبارت بهتر به کارگیری مهارت های گفتگو برای رسیدن به توافق و مهارت های ارتباطی به عنوان شیوه ای در جهت حل تعارض به کار می رود. همچنین نتایج نشان داد که آموزش مهارت حل مساله بر کاهش اعتیاد به اینترنت نوجوانان موثر است.

References

- [1] Krautter U, Mory M, Mogler C, Schmaus M, Zimmermann S, Klemm K, Debus J, Oertel S (2009), Fatal Clostridium septicum infection in a patient with non-Hodgkin's lymphoma undergoing multimodal oncologic therapy, 32(3):115-8.
- [2] Ahmadi SA, Ramezani A (2007), The Impact of Glasgow Responsibility Training on Reducing the Identity Crisis of High School Students in Isfahan, Educational and Psychological Research, 3 (8): 23-32.

بطوریکه نمرات اعتیاد به اینترنت در گروه آزمایش به طور معناداری کاهش یافته است که نشان دهنده تایید این فرضیه می باشد. نتایج این فرضیه با نتیجه پژوهش های (۴۳)، (۴۴)، (۴۵)، (۴۶)، (۴۷)، (۴۸)، (۴۹)، (۵۰)، (۵۱)، (۵۲) و (۵۳) همخوانی دارد.

علاوه بر همسو بودن نتایج این فرضیه با پژوهشهای اشاره شده، نتایج این فرضیه با یافته های به دست آمده از این مطالعه با یافته های محققان پیشین مانند وزیری در سال ۱۳۹۴، پورکیانی در سال ۱۳۹۳، بیرامی در سال ۱۳۹۱ و علی دادی در سال ۱۳۹۰ مطابقت دارد و در همه ی این تحقیقات این فرضیه به اثبات رسید که بین تعارض والد و نوجوان و مولفه های آن و اعتیاد به اینترنت رابطه ی معناداری وجود دارد و اعتیاد به اینترنت می تواند موجب به افزایش تعارض والد و نوجوان گردد. همچنین قاسم زاده و همکاران (۱۳۸۶) نیز دریافتند که کاربران معتاد به اینترنت به طور معناداری دارای تعارض بین فردی بیشتری از کسانی هستند که از اینترنت استفاده نمی کنند یا در حد معمول استفاده می کنند (۶). یکی از عواملی که امروزه می تواند بر تعارضات بین والد نوجوان تاثیر گذارد اعتیاد به اینترنت است. اعتیاد به اینترنت موجب می گردد که والدین و فرزندان ارتباط کمتری با یکدیگر داشته باشند و در نتیجه به سازگاری و تفاهم کم تری دست پیدا کنند و تعارضات در بین آن ها شکل گیرد بدون این که بتوانند راه حلی برای این تعارضات پیدا کنند و در صدد رفع آن ها برآیند (۹) این تعارضات می تواند موجب به افزایش تنشها در زندگی گردد و در نتیجه عواقب بعدی را به دنبال خواهد داشت.

- [3] Vadadian Z (2012), The Effectiveness of Multi-Family Group Therapy on Resolving Parental and Adolescent Conflict and Reducing Behavioral Problems, M.Sc., Ferdowsi University of Mashhad.
- [4] Moradi A, Sanaee, B. (2006), Investigating the Effectiveness of Problem Solving Skills Training on Parent-Child Conflicts in High School Students in Tehran, *News and Counseling Research*, 20: 38-23
- [5] Mitchell, K. J., Sabina, C., Finkelhor, D., & Wells, M. (2009), Index of problematic online experiences: item characteristics and correlation with negative symptomatology *Cyberpsychology & Behavior*, 12, 707-711.
- [6] Kiernan A, Kiernan AK (1998), *Barr's the Human Nervous System with Disk (Periodicals)* by John A. Kiernan (1998-06-03). Paperback. Publisher: Lippincott Williams & Wilkins.
- [7] Farshbaf Khooshnazar I. (2011), The relationship between attachment styles and emotional intelligence with problematic use of internet in high school students. Thesis. Shahid Beheshti University.
- [8] Patrick F, Joyce J (2008), Internet addiction: Recognition and intervention, *J Psychiatry Nurs.* 22: 59-60.
- [9] Newell, A., & Simon, H. (1972), *Human problem solving*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- [10] Young K.S (1998), Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder, *CyberPsychology & Behavior*1(3): 237-244.
- [11] Sanaee b (2000), *Family and Marriage Measurement Scale*, Tehran: Besat.
- [12] Ackard, D. M.; Sztainer, D.N.; Story, M. & Perry, C. (2006). Parent child connectedness and behavioral and emotional health among adolescence. *Preventive Medicine*, 30: 59-66.
- [13] Dragoi, M; Popa, B; Blujdea, V. (2011), Improving communication among stakeholders through ex-post transactional analysis — case study on Romanian forestry, *Forest Policy and Economics*,13: 16-23.
- [14] Caughlin, J.P.& Malis,R.S. (2004), Demand/ withdraw communication between parent and adolescents : connections with selfesteem and substance use. *Social and Personal Relationships*, 21: 125-148.
- [15] Donato, T (2004), Maintenance for the ct/rt Students in the Classroom. *International Journal of Reality Therapy*, 65(1).
- [16] Booth, L (2007), Observations and Reflections of Communication in Health Care- could Transactional Analysis be Used as an Effective Approach. *Journal of Radiography*, 13: 135- 141.
- [17] Keçeci, A. & Tasocak, G. (2009), Nurse faculty members' ego states: transactional analysis approach. *Nurse Education Today*, 29: 746-752.
- [18] Corey G (2001), *Theory and practice of counseling and psychotherapy*. Wadsworth: Brooks-Cole.
- [19] Branje, T.T.; Van doorn ,M.; Valk, I.& Meeus,W. (2009), Parent adolescent conflict resolution tyoes and adolescent adjustment. *Applied Developmental Psychology*, 30: 195-204
- [20] Adams, G. R. (1998), Objective measure of identity of status, a Manuel on Theory and Test contraction. Unpublished manuscript university of Guelph.
- [21] Howatt, W.A. (2003). Choice theory: Acore addiction recovery tool. *International Journal of Reality Therapy*. 22(2): 7-11.
- [22] Arslan, E. & Ari, R. (2010), Analysis of ego identity process of adolescents in terms of attachment styles and gender. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2: 744-750.
- [23] Barness, A.R. & Parish, T.S. (2006), Drugs versus reality therapy. *International Journal of Reality Therapy*, 25: 45-43.
- [24] Berger,K. S. (2001), *The developing person throth lifespan*. New York: worth Publishers.
- [25] Harmer, J. (1992), The effect of reality treatment on law achieving students. A dissertation submitted in partial fulfillment of the degrees of doctor of philosophy in the college of arts and sciences Georgia state University.
- [26] Howatt,W,A. (2002). Organizing behaviors using the active choice box. *International Journal of Reality Therapy*. 16 (2): 69-74.
- [27] Berzonsky, M. D. (1994), Self-identity: The relationship between process and content. *Journal of Research in Personality*, 28: 453-460.
- [28]Hughes, E.K. & Gullone, E.(2003). Internalizing symptoms and disorders in families of adolescents: A review of family systems literature. *Clinical Psychology*, 28: 92-117.
- [29]Jones, L, C & Parish, T, S. (2005), Ritalin Vs. Choice Theory and Reality Therapy. *International Journal of Reality Therapy*,1: 34-35.
- [30] Fuligini, S.A. & Sacquelynne, S.E.(1993), Percived parent child relationships and early adolescents orientation toward peers. *Developmental Psychology*, 29: 622- 632.
- [31] Kim. J. (2005). Effectiveness of reality therapy program for schizophrenic patiens. *Journal of Korean Academy of Nursing*, 35(8): 1485-1492.
- [32] Howatt,W,A (2001). The evolution of reality therapy to choice theory. *International Journal of Reality Therapy*. 21(2): 7-11.
- [33] Eisenberg N., Hofer C., Spinrad T., Gershoff E., Valiente C., Losoya S (2008), Understanding mother-adolescent conflict discussions: Concurrent and across-time prediction from youths' dispositions and parenting: I. Introduction and conceptual framework. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 73(2): 1-30.

- [34] Berzonsky, M.D (2003), Identity styles and well-being: Does commitment matter? *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 3: 131-142.
- [35] Dykas M. J; Woodhouse S. S; Ehrlich K. B; Cassidy, J (2010), Do adolescents and parents reconstruct memories about their conflict as a function of adolescent attachment?, Published in Final Edited Form as: *Child Dev*, 81(5): 1445-1459.
- [36] Dumas JE, Lafrehiere PJ, Serketich WJ (1999), Balance of power: A transactional analysis of control in mother-child dyads involving socially, competent, aggressive and anxious children. *Journal of Abnorm Psychol*, 104: 104-113.
- [37] Dekovic, M. (1999), Parent-adolescent conflict: possible determinants and consequence. *International Journal of Behavioral Development*, 23 (4): 977-1000.
- [38] Grotevant, H. D.; & Cooper, C. R. (1985), Patterns of interaction in family relationships and the *Journal of Marriage and Family*, 68: 109-125.
- [39] Buehler, C. (2006), Parents and peers in relation to early adolescent problem behavior
- [40] Berzonsky, M. D. (1989), "Identity style: Conceptualization and measurement". *Journal of Adolescent Research*, 4: 268-282.
- [41] Berzonsky, M. D. & Kuk, L. S. (2005), Identity style, psychosocial maturity and academic performance. *Journal of Personality and Individual Differences*, 39: 247-235.
- [42] Krishnan, U.D.(2004), Parent adolescent conflict and adolescent functioning in a collectivist, ethnically, heterogenous culture: malaysia. Unpublished doctoral dissertations state university, Ohio. psychopathology, and father-child conflict: a meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 24: 339-360.
- [43] Farhat, T.; Luk, W.J.; Lonnotti, R. J. & Morton, B.G. (2010), parent child communication and substance use among adolescent: do father and mother communication play a different role for sons and daughters? *Addictive behaviors*, 35: 426-431
- [44] Robin A (1981), A controlled evaluation of problem-solving communication training with parent-adolescent conflict. *Behavior Therapy*, 12(5): 593-609
- [45] Bright P, Robin A (1981), Ameliorating parent-adolescent conflict with problem-solving communication training, *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 12(3): 275-280.
- [46] van doorn M, Branje S, Meeus WH (2008), Conflict Resolution in Parent-Adolescent Relationships and Adolescent Delinquency, *The Journal of Early Adolescence*, 28(4): 1-38.
- [47] Priscilla D. Bright, Arthur L. Robin (1981), Ameliorating parent-adolescent conflict with problem-solving communication training, *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 12:3: 275-280.
- [48] Wendy C, Naumann, Terry B, Gutkin, Steve R. Sandoval (1996), The Impact of Consultant Race and Student Race on Perceptions of Consultant Effectiveness and Intervention Acceptability, *Journal of Educational and Psychological Consultation* 7(2): 151-160.
- [49] Yulia Yuriyivna S, Roger L. B, Susan K. Riesch (2019), Analysis of the Efficacy of an Intervention to Improve Parent-Adolescent Problem Solving, 38(7), 790-818.
- [50] Haley, J. (1976). *Problem-solving therapy*. San Francisco: Jossey-Bass.
- [51] Robin A (1979), *Problem-Solving Communication Training: A Behavioral Approach to the Treatment of Parent-Adolescent Conflict*, ERIC, 7(2): 1-13.
- [52] Haynes, S., Jensen, B. J., Wise, E., and Sherman, D. (1981). The marital intake interview: A multimethod criterion validity assessment. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 49: 379-387.
- [53] Kazdin, A. E. (1980). Acceptability of alternative treatments for deviant child behavior. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 13: 259-273.

*Original Article***The Effectiveness of Problem-Solving Education on Parents-Adolescent Conflict and Internet Addiction**

Received: 06/12/2018 - Accepted: 20/02/2019

Seyed Abolghasem Seyedan*¹
Alireza Rahmani²¹Lecturer of Psychology Department of
Mazandaran University and Torbat-e-
Jidari

Email: sa.seyedan@yahoo.com

²Master of Clinical Psychology,
Islamic Azad University, Ferdows
Branch

Email:F.dokaneifard@riau.ac.ir

Abstract**Introduction:** The purpose of this study was to determine the effectiveness of problem solving skills training on parent-adolescent conflicts and Internet addiction among adolescents in Torbat Heydarieh high school in ۱۳۹۷**Methods:** In this study, a sample of 100 people was selected through targeted sampling. The research method was semi-experimental with control group and pre-test and post-test. Data were collected through the implementation of Internet addiction inventory (Yang et al., 1999) Questionnaire for Conflict Measurement between Parents and Sons of Strauss (2005). Eight sessions of problem solving skills training were conducted for experimental group after 8 weeks post-test. Data were analyzed using single-variable covariance analysis.**Results:** The findings also showed that problem solving skills are effective in reducing adolescent Internet addiction. The findings indicate that problem solving skills training can reduce parent - adolescent conflict among high school students.**Conclusion:** It can be concluded from the results obtained in this research that education in adolescence age, which is the age of crises and conflicts, can be effective in preventing many of the injuries, especially the two variables that we have studied in this study.**Key words:** Internet addiction, parent-adolescent conflict, problem-solving skills.